

PÕHIKIRI

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Eesti Seksuaaltervise Liit (edaspidi Liit), inglise keeles *Estonian Sexual Health Association*, on sõltumatu mittetulundusühing, mis tegeleb seksuaal- ja reproduktiivtervise ja õiguste (SRTÕ) alase eestkostega.

1.2. Liit tegutseb kooskõlas Rahvusvahelise Pereplaneerimise Föderatsiooni (*International Planned Parenthood Federation*, lüh. IPPF) põhimõtete ja eesmärkidega, lähtudes iga inimese õigusest langetada vabal tahtel põhinevaid otsuseid oma seksuaal- ja reproduktiivtervise osas ning saada sellekohast tõenduspõhist informatsiooni ja teenuseid. Liidu tegevus rajaneb SRTÕ inimõiguste põhisele käsitlusele.

1.3. Liit juhindub oma tegevuses võrdse kohtlemise põhimõttest, mille kohaselt ei tohi kedagi diskrimineerida soo, sooidentiteedi, seksuaalse identiteedi, rahvuse, päritolu, keele, rassi, poliitiliste, usuliste või muude veendumuste, puude, erivajaduse või vanuse alusel, samuti sotsiaalmajandusliku seisundi või muude asjaolude tõttu. Liit omab sotsiaalselt mitmekesisist liikmeskonda ja pereplaneerimisel propageerib heal informeeritusel põhinevat vaba valikut.

1.4. Liidu tegevuse õiguslikuks aluseks on Eesti Vabariigi Põhiseadus, seadused, muud õigusaktid ja Liidu põhikiri.

1.5. Liit on juriidiline isik. Tal on oma pangaarve, pitsat, logo ja muu sümboolika.

1.6. Liit ja tema juhatus asub Tallinnas.

1.7. Liit tegutseb isetasuvuse ja enesefinantseerimise põhimõtetel. Liidul on õigus arendada majandustegevust põhikirjale ja kehtivatele õigusaktidele vastavalt, kuid Liidu tegevuse eesmärgiks või põhitegevuseks ei ole majandustegevuse kaudu tulu saamine. Liidu tulu võib kasutada üksnes põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks.

1.7.1. Liidu hääletusõigusega liikmetel on keelatud isikliku tulu saamine Liitu kuulumise läbi, seda nii Liidu tegutsemise ajal kui ka selle tegevuse lõpetamise järgselt.

1.7.2. Liidu liikmetel pole lubatud saada tasu Liidult Liidu liikmeks olemise eest (välja arvatud tehtud kulutuste kompenseerimine). Liidu liikmetel on erandkorras õigus saada tasu erialaste teenuste osutamise eest Liidule Liidu juhatuse poolt kehtestatud korras.

1.7.3. Juhtivatele kohtadele ja palgalistele ametikohtadele Liidus ei määrata inimesi nende sugulussidemetest lähtuvalt.

1.7.4. Liidu liikmel, palgalisel töötajal, samuti eelpool nimetatud isikute abikaasadel, ülenejatel ja alanejatel sugulastel ei ole lubatud kasutada oma kuulumust Liitu, et toota, levitada, reklaamida või müüa tooteid või teenuseid, mille suhtes tal on otsene või kaudne majanduslik huvi.

1.7.5. Liidu palgalised töötajad ei saa olla Liidu liikmed.

1.8. Liidu liikmeks olemine on rangelt vabatahtlik.

2. LIIDU TEGEVUSE ÜLESANDED JA NENDE SAAVUTAMISE VAHENDID

2.1. Liit informeerib riiki SRTÕ olukorrast ning teeb ettepanekuid poliitika kujundamiseks.

2.2. Liit korraldab tõenduspõhise SRTÕ alase teabe levitamist läbi seksuaalhariduse, täiendkoolituse ja teavitustegevuse.

2.3. Liit on SRTÕ valdkonna eestkõneleja, kes tõstatab olulisi SRTÕ teemasid ühiskonnas, avaldab arvamust ning kujundab inimõigustest lähtuvaid hoiakuid, kasutades selleks meediat ja muid kanaleid.

2.4. Liit toetab ja arendab noortele suunatud seksuaal- ja reproduktiivtervise teenuseid, tagamaks teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi.

2.5. Liit viib läbi ja toetab vastavalt võimalustele SRTÕ alaseid uuringuid.

2.6. Oma eesmärkide saavutamiseks ja saavutatute hoidmiseks on Liidul õigus:

2.6.1. omandada patente ja litsentse ning autori- ja muid õigusi, võtta vastu põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks vajalikke materiaalseid väärtusi ja vara ning kasutada neid nii Eestis kui ka välisriikides oma põhieesmärgi saavutamiseks;

2.6.2. asutada füüsiliste või juriidiliste isikute nimelisi fonde;

2.6.3. astuda liitudesse, assotsiatsioonidesse ja muudesse ühendustesse ning olla nende esindajaks nii Eestis kui ka teistes riikides;

2.6.4. teha ja vahendada reklaami, osaleda trükiste koostamisel ja levitamisel;

2.6.5. sooritada igat liiki tehinguid ja muid juriidilisi toiminguid ning omandada varalisi ja mittevaralisi õigusi;

2.6.6. esineda enda nimel vaidluste lahendamisel nii kodu- kui ka välismaa kohtus, arbitraaži- või vahekohtus.

3. LIIDU LIIKMESKOND

3.1. Liidul on erinevad liikmestaatused: asutajaliikmed, täisliikmed, auliikmed, kel on hääleõigus; ja toetajaliikmed, kel hääleõigust ei ole.

3.2. Liidu täisliikmeks võib vabatahtlikkuse alusel saada iga Eesti Vabariigi või välisriigi kodanik, kes lähtub oma tegevuses Liidu põhikirjast, väärtustest ja heast tavast, toetab Liidu eesmärke ja tegevust ning maksab liikmemaksu. Liidu liikmeks astumine toimub Liidu juhatusele esitatud isikliku avalduse alusel. Liidu liikmeks ei saa astuda Liidu palgaline töötaja.

3.2.1. Liidu juhatus vaatab Liidu liikmeks astumise avalduse läbi juhatuse järgmisel koosolekul ja teeb otsuse kandidaadi liikmeks vastuvõtmise kohta. Juhatus võib liikme kandidaadilt küsida täiendavat informatsiooni.

3.3. Auliikmeks saab valida täisliikme, kes on kauaaegselt kaasa aidanud Liidu tegevuse arengule, omab erilisi teeneid Liidu eesmärkide saavutamises, kannab edasi Liidu väärtusi ning ei kahjusta Liidu mainet ega tegevust. Auliikmeks valimist reguleerib auliikme statuut (<http://www.estl.ee/admin/upload/Dokumendid/ESTL%20auliikme%20valimise%20kord%202016.pdf>)

3.4. Juhul, kui Liidu liige jätab tasumata oma liikmemaksu kolme kuu jooksul pärast kalendriaasta algust, arvatakse liige Liidust juhatuse otsusega Liidust välja. Kui liige tasub oma liikmemaksu õigeaegselt, pikeneb tema liikmestaatuse periood automaatselt. Juhul kui liikmemaks on tasumata enne aastakoosoleku algust, puudub liikmel hääleõigus aastakoosolekul.

3.5. Iga Liidu liige (v.a auliimed) on kohustatud tasuma liikmemaksu, mille summa määrab Liidu aastakoosolek vastavalt juhatuse ettepanekule. Statsionaarsete üliõpilaste ja õpilaste jaoks on liikmemaks pool liikmemaksu summast.

3.6. Kui Liidu liige töötab oma tegevusega Liidu eesmärkidele vastu; kahjustab Liidu mainet või eksib Liidu põhikirja, väärtuste või hea tava vastu, võib Liidu liikme juhatuse otsusega Liidust välja arvata.

3.7. Iga Liidu liige omab üht häält.

3.8. Liit peab oma liikmete registrit, mis esitatakse kõikidel üldkoosolekutel.

3.9. Liidu toetajaliikmeks võib vabatahtlikkuse alusel saada iga Eesti Vabariigi või välisriigi kodanik, asutus või organisatsioon, kes on nõus Liidu põhikirja, väärtuste ja hea tavaga ning soovib toetada Liitu tema eesmärkide saavutamisel, aidates sellele kaasa kas läbi ainelise toetuse või muul viisil. Toetajaliikmetele ei laiene Liidu täisliikmete õigused (sh hääletusõigus) ja kohustused. Toetajaliikmeks vastuvõtmist reguleerib toetajaliikme statuut (<http://www.estl.ee/admin/upload/Dokumendid/ESTL%20toetajaliige2016.pdf>).

4. LIIDU LIIKMETE ÕIGUSED

Liidu liikmetel on õigus:

- 4.1. valida ja olla valitud juhatusse, revisjonikomisjoni ja töögruppidesse vastavalt käesolevale põhikirjale;
- 4.2. osa võtta Liidu poolt organiseeritud üritustest, omandada Liidu poolt koostatud teabematerjale ja saada osa Liidu liikmetele ettenähtud soodustustest;
- 4.3. esitada juhatusele ettepanekuid Liidu tegevuse arendamiseks ja saada Liidu tegevuse aruandeid;
- 4.4. lahkuda Liidust omal soovil, teatades sellest kirjalikult juhatusele ilma õiguseeta liikmemaksu tagasi nõuda.

5. LIIDU LIIKMETE KOHUSTUSED

Liidu liikmetel on kohustus:

- 5.1. tegutseda vastavalt Liidu põhikirjale, väärtustele, heale tavale ja üldkoosoleku otsustele;
- 5.2. tasuda õigeaegselt liikmemaksu;
- 5.3. Liidust lahkumisel väljaastumise päevaks hüvitada oma rahalised või muud materiaalsed võlgnevused;
- 5.4. võtta osa Liidu tegevusest ja edendada Liidu eesmärke ning poliitikat vastavalt oma võimalustele;
- 5.5. hoida Liidule kuuluvat vara vastavalt võetud kohustustele.

6. LIIDU STRUKTUUR JA JUHTORGANID

- 6.1. Liidu kõrgeim juhtimisorgan on liikmete üldkoosolek, mis tuleb kokku vähemalt 1 kord aastas. Korraline üldkoosolek kutsutakse kokku ajal ja kohas, mille määrab Liidu juhatus, kuid mitte hiljem kui neli kuud peale aruandeaasta lõppu.
- 6.2. Kõiki Liidu koosolekuid juhatab Liidu president. Juhul, kui president ei viibi koosolekul, juhatab koosolekut asepresident või valib koosolek liikmete hulgast koosoleku juhataja.

6.3. Üldkoosoleku päevakord peab sisaldama:

- 6.3.1 lõppenud aasta tegevusaruannet ja tegevusplaani käesolevaks aastaks;
- 6.3.2. eelarvet ja finantsaruannet;
- 6.3.3. revisjonikomisjoni poolt koostatud hinnangut Liigu tegevusele ja finantsolukorrale;
- 6.3.4. juhatuse liikmete ja revisjonikomisjoni valimist.

6.4. Üldkoosoleku kutsub kokku Liidu juhatuse. Teade üldkoosoleku kohta tuleb saata igale liikmele kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (e-posti või kirja teel) mitte vähem kui 30 päeva enne koosolekut.

6.5. Iga hääleõigusega liige võib volitada teist hääleõigusega liiget tegutsema tema nimel volikirja alusel. Volikiri kehtib ainult volikirjas mainitud üldkoosolekul. Iga esindaja võib volikirja alusel esindada üht liiget.

6.6. Erakorralise üldkoosoleku võib kokku kutsuda juhatuse või revisjonikomisjoni nõudmisel või kui seda nõuab põhjusele viidates kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vähemalt 1/10 Liidu liikmetest.

6.7. Üldkoosolek on otsustusvõimeline, kui kohal on üle poole hääleõiguslikest liikmetest (kas isiklikult või volikirja alusel).

6.8. Kui üldkoosoleku otsus puudutab:

a) käesoleva põhikirja vastuvõtmist või muutmist
või

b) Liidu tegevuse lõpetamist,

peab kohal olema 2/3 hääleõiguslikest liikmetest isiklikult või volikirja alusel.

6.9. Üldkoosoleku otsuse vastuvõtmiseks on nõutav üldkoosolekul osalenud liikmete või nende esindajate lihthääleenamus.

6.9.1. Kui üldkoosoleku otsus puudutab:

a) käesoleva põhikirja vastuvõtmist või muutmist
või

b) Liidu tegevuse lõpetamist,

on otsuse vastuvõtmiseks nõutud vähemalt $\frac{2}{3}$ üldkoosolekul osalenud liikmete või nende esindajate poolthääled.

6.10. Üldkoosolek:

6.10.1. võtab vastu ja teeb muudatusi käesolevas põhikirjas;

6.10.2. määrab liikmemaksude suuruse ja nende kogumise korra;

6.10.3. valib juhatuse ja revisjonikomisjoni liikmed;

6.10.4. võib vajadusel muuta Liidu juhatuse ja revisjonikomisjoni suurust ning koosseisu;

6.10.5. kinnitab aastaaruande, tööplaanid ja eelarve;

6.10.6. kinnitab revideeritud finantsaruande;

6.10.7. valib juhatuse ettepanekul auliikmed.

6.11. Liidu juhatuses on üheksa liiget ja see moodustab Liidu täitevorgani. Liidu juhatuse liikmetest pooled peavad olema naised. Vähemalt kaks juhatuse liiget peavad juhatusse valimise hetkel olema 25-aastased või nooremad.

6.12. Iga täisliige omab õigust iga täisliikme esitamiseks juhatuse kandidaadiks. Kandidaatide nimed esitatakse kirjalikult hiljemalt 14 päeva enne üldkoosoleku toimumise kuupäeva. Kandidaat peab andma oma nõusoleku kandideerida enne üldkoosolekut.

- 6.13. Üldkoosolekul valitud juhatuse liikmed on ametis kaks aastat. Juhatuse liige võib juhatusse kuuluda järjest kuni 14 aastat.
- 6.14. Juhatuse liikmel on õigus igal ajal ametist lahkuda, teatades sellest juhatusse kirjalikult ette vähemalt 1 kuu.
- 6.15. Üldkoosolekule peab järgnema juhatuse aastakoosolek. Juhatuse koosolekud peavad toimuma vähemalt üks kord kvartalis ja vajadusel sagedamini.
- 6.16. Juhatuse koosolekud kutsuvad kokku president. Teade juhatuse koosoleku kohta tuleb saata juhatuse liikmetele kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis mitte vähem kui seitse päeva enne koosolekut.
- 6.17. President juhatab juhatuse koosolekuid. Juhul, kui ta puudub ja ei ole nimetanud teist koosoleku juhatajat, valivad kohalviibivad juhatuse liikmed koosoleku juhataja endi hulgast.
- 6.18. Juhatuse koosolek on otsustusvõimeline, kui kohal on üle poole juhatuse liikmetest.
- 6.19. Juhatuse otsuse vastuvõtmiseks on nõutav juhatuse koosolekul osalevate juhatuse liikmete lihtääleenamus.
- 6.19.1. Juhatuse otsuse vastu võtta otsuse koosolekut kokku kutsumata, kui selle poolt hääletavad kirjalikult kõik juhatuse liikmed.
- 6.20. Liidu juhatuse:
- 6.20.1. juhivad ja esindavad liitu;
  - 6.20.2. vastutavad Liidu tegevuse ja varade eest;
  - 6.20.3. koostavad tööplaanid, eelarved ja aastaaruanded Liidu üldkoosolekule esitamiseks;
  - 6.20.4. määravad Liidu materiaalsete vahendite kasutamise korra;
  - 6.20.5. koguvad ja jagavad fonde ning kindlustavad finantsaruande korrashoiu;
  - 6.20.6. moodustavad töörühmi;
  - 6.20.7. määravad ametisse/tagandavad tegevjuhi;
  - 6.20.8. koordineerivad noortenõustajate pädevushindamist vastavalt pädevushindamise eeskirjale.
- 6.21. Liidu president, asepresident, laekur ja sekretär valitakse juhatuse koosolekul lihtäälteenamusega maksimaalselt kaheks aastaks või kuni juhatuse liikme volituste lõppemiseni, kusjuures üks juhatuse liige saab olla korraga vaid ühel ametikohal.
- 6.22. Liidu presidendi ülesanneteks on:
- 6.22.1. juhatuse otsuste elluviimine;
  - 6.22.2. Liidu esindamine volikirjata ning konsulteerimine riiklike ja mitteriiklike organisatsioonidega, eraettevõtetega ja eraisikutega Liitu puudutavates küsimustes;
  - 6.22.3. juhatuse koosolekute toimumise aja ja päevakorra määramine;
  - 6.22.4. Liidu tegevusaruande koostamise juhtimine;
  - 6.22.5. Liidu üldkoosolekute juhamine;
  - 6.22.6. Liidu nimel lepingute sõlmimine.
- 6.23. Liidu asepresident abistab presidenti nende tööalaste kohustuste täitmisel.
- 6.24. Õigustoimingutes esindavad Liitu president, asepresident, laekur ja sekretär.
- 6.25. Tegevjuht juhivad Liidu tegevust vastavalt juhatuse poolt määratud suundadele ja volitustele ning tingimuste piires, mille määrab juhatuse. Juhatuse otsuse alusel võib tegevjuht vajadusel tööle võtta palgalisi töötajaid.

6.26. Tegevjuhiks ei või määrata isikut, kes on viimase kuue kuu jooksul olnud Liidu juhatuse liige.

7. LIIDU VARA JA MAJANDUSLIK TEGEVUS

7.1. Liit on kõigi varade omanik, mis moodustuvad:

7.1.1. liikmemaksudest;

7.1.2. tulust, mis saadakse põhikirja, väärtuste ja heatavaga vastavuses olevast tegevustest; koolitustest, teabematerjalide tootmisest ja levitamisest;

7.1.3. annetustest ja eraldistest;

7.1.4. muust tulust, mis laekub seadusega ettenähtud korras ja mis on vajalik Liidu põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks.

7.2. Liit võib omada igasugust vara, mis on seadusega lubatud ja vajalik Liidu eesmärkide saavutamiseks.

7.3. Annetused võivad olla nii sihtotstarbelised kui ka sihtotstarvet määramata.

7.4. Liidu liikmel ei ole õigust Liidu varale, Liidul ei ole õigust Liidu liikmete varale.

7.5. Liit ei vastuta oma liikmete varaliste kohustuste eest. Liikmed ei vastuta oma varaga Liidu varaliste kohustuste eest.

7.6. Riik ei kanna varalist vastutust Liidu varaliste kohustuste eest ja Liit ei vastuta riigi varaliste kohustuste eest.

7.7. Liit peab seadusega sätestatud korras raamatupidamise arvestust ning tasub ettenähtud korras makse riigi- ja kohalikkude eelarvesse.

8. LIIDU FINANTSMAJANDUSLIKU TEGEVUSE KONTROLL

8.1. Kontrolli Liidu finantsmajandusliku tegevuse üle teostab revisjonikomisjon.

8.2. Revisjonikomisjon koosneb kolmest hääleõiguslikust Liidu liikmest. Revisjonikomisjoni liikmel pole õigust olla samaaegselt Liidu juhatuse liige.

8.3. Revisjonikomisjon valitakse kaheks aastaks.

8.4. Revisjonikomisjon kontrollib Liidu finantsmajanduslikku tegevust ning tegevuse vastavust põhikirjale vähemalt üks kord aastas, üks kuu enne liikmete aasta üldkoosolekut. Vajadusel toimub kontrollimine sagedamini.

9. KOOSOLEKUTE PROTOKOLLID. PÕHIKIRJA MUUTMINE

9.1. Kõikide Liidu koosolekute kohta koostatakse protokoll, millele kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija.

9.2. Koosoleku protokollile lisatakse koosolekul osalejate nimekiri.

9.3. Üks eksemplar kõikidest kinnitatud ja signeeritud protokollidest peab olema toimikus Liidu peakontoris.

9.4. Kõikidel Liidu liikmetel on õigus tutvuda kõigi protokollidega.

9.5. Informatsioon ettepaneku kohta muudatustest põhikirjas tuleb saata igale liikmele vähemalt 30 päeva enne koosolekut, kus see muudatus otsustamisele tuleb.

9.6. Kõik käesoleva põhikirja muudatused, mis on seotud IPPF nõuetega, tuleb esitada IPPF-le kinnitamiseks. IPPF poolt kinnitatud põhikirja muudatused jõustuvad registripidajale esitatud avalduse alusel nende registrisse kandmisega.

10. LIIDU TEGEVUSE LÕPETAMINE JA REORGANISEERIMINE

10.1. Liidu tegevus lõpetatakse:

10.1.1. üldkoosoleku otsuse alusel;

10.1.2. halduskohtu otsuse alusel;

10.1.3. juhul, kui liikmete arv langeb alla kolme, allesjäänud liikmete otsuse alusel.

10.2. Liikmete erakorraline üldkoosolek ei või hääletada Liidu tegevuse lõpetamise üle, kui igale liikmele pole vähemalt 30 päeva enne koosoleku toimumise päeva saadetud teadet, milles koosoleku kokkukutsumise põhjuseks on märgitud Liidu tegevuse lõpetamise küsimus.

10.3. Liit peab oma tegevuse lõpetamisest koheselt teatama IPPF-le.

10.4. Peale Liidu tegevuse lõpetamise otsuse vastuvõtmist üldkoosoleku poolt valitakse viimasel liikmete üldkoosolekul Liidu likvideerimiskomisjon. Selle komisjoni töö kestab vähemalt neli kuud.

10.5. Juhul, kui Liidu tegevuse lõpetamise otsus on langetatud halduskohtu poolt, moodustab halduskohus Liidu likvideerimiskomisjoni.

10.6. Likvideerimiskomisjon:

10.6.1. lõpetab Liidu toimingud;

10.6.2. avaldab teate Liidu tegevuse lõpetamisest pressis;

10.6.3. tasumata võlgade korral võtab ühendust võlausaldajatega ja rahuldab nende varalised nõudmised;

10.6.4. jagab allesjäänud vara organisatsioonidele, millel on sarnased tegevuse eesmärgid Liiduga või heategevuslikel põhimõtetel.

10.7. Liidu tegevuse lõpetamisega seotud kulud kannab Liit.

10.8. Liidu likvideerimiskomisjoni töö tulemused vormistatakse lõppaktiga.

10.9. Kolme tööpäeva jooksul pärast lõppakti valmimist tuleb Liidu tegevuse lõpetamisest informeerida riikliku registri pidajat ja käesoleva põhikirja registreerinud asutust.

President: Jaana Below

Põhikirj on kinnitatud 31.03.2001 a.

Põhikirjas on tehtud muudatused ning need üldkoosoleku otsusega kinnitatud 21.04.2017 a.

Põhikirjas on tehtud muudatused ning need üldkoosoleku otsusega kinnitatud 13.08.2020 a.